

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Vakáció.

A képviselőház elnapolta önmagát október tizedikéig. Megkezdődött tehát a két és fél hónapos nyári szünet, két és fél hónapi munka után. Hallani a kérdést, hogy hát ez is munka volt? Hiszen a nagy többség mást sem tett, mint fölállt, leült; helyeselt és szavazott. Beszéd kevés volt. Azt tartom azonban, még jobb lett volna, ha annak a kevésnek is a fele el nem mondódik.

Az obstrukció legutolsó időszakában mást sem tettünk, mint szidtuk a képviselő urakat, hogy sokat locsognak meddő témákról. Iartal Béla, egy kitűnően képzett közgazda, kiszámította métermázsás alapon, hogy mennyibe kerül az országnak ez az időrablás óránként és naponként. Sokba került. Ennél fogva a hallgatással megtakarított tőkének is nagyoknak kell most lennie.

Csak az a hiba van a számításban, hogy a parlament nem pusztán beszélő szerve az országnak. Sokszor elhallgatott beszéd többet használ az elmondottnál. Rossz nyomon járna, aki a nyelv mozdulatainak számából becsülné meg az agy munkateljesítményét.

Előzetes megegyezés végrehajtása volt az, ami eddig történt. Restanncziákat intézett el a parlament. Kifizettette az elfogyasztott áruk számláit. Egy szomorú korszak mulasztásait pótolta s igyekezett ezt gyorsan véghezvinni, hogy helyreállítsa a dolgok szabályos menetét.

Nem tervbe vett, hanem már megtörtént költségeket ellenőrzött a parlament. A multa nézve az ellenőrzés kötelességének legszigorúbb gyakorlása sem változtatható; az a költségvetés, mely a mai kormány politikájára nézve nyújt kritikai alapot, csak ószszel kerül sorra.

Ma még a kormány gazdálkodása fölött nem lehetett itéletet mondani, annál kevésbé cselekedeteiről, melyek az állami élet szükségleteinek előrelátott sorrend szerint való kielégítésére szorítottak. Ezért a parlament értékes elemeit alig hallottuk beszélni. A hazabeszélő nemzetközies siránkozását leütve, alig merült fel érdekesebb epizód.

A sajtó is, a karzat is hamarosan unni kezdte azt a többséget, mely jámborul elfogad mindent s az érdeklődési vágyának nem ad eseményt. Valóban nagy hiány ez. A parlamentet nem azért tartjuk, hogy még csak ne is mulassunk. Már a harmadik huszonegy órában feljajdultak, hogy itt van la, megint minden a régi: egy többség, mely szavazó gép módjára működik; almosabb s lomhább minden elődjénél. Hiányzott a szinpadról a menyörgő ellenzék.

De honnan vegyük? A negyvennyolczas buzogány egy időre félre van téve, kinek kinek a keze ügyébe ugyan, de még se

lehet használni; mert kinek a hátát döngesük vele? Egyik-másik ki se törne már nagyon szívesen. Mutatja, beszél, hogy neki ez az állapot nem tetszik. Maró gúnyval tesz célzást a szájkosárról. Korrupciót és hazaárulást sejtet. A pusztai mén is rázza sörényét, mikor szűz hátára nyerget szoritának s munkára fogják.

Csak az a baj, hogy tulságos erős a kormány ahhoz, hogy hálás ellenzéki céltábla legyen. Visszapattan róla a golyó és a vadászt sebezheti meg. A kormányparti kurucz benső keserőséggel nézi hát, hogyan sajátítják ki régi helyét a támadások szabad mezőin a demokrata és a szocialista urak; mert ezek meg a nagy és nemes vadat keresik.

Valami radikális ellenzék alakulna ki, ha lehetne, csakhogy bajosan megy a dolog. Könnyű együtt háborogniok a rekriminációkban, nehéz közös céllokat kijelölnök. Szükségük volna egymásra a demokratáknak, szocialistáknak és a radikális kuruczoknak. De valamint a sör és szilvapalinka összetöltéséből nem származik iható ital; valamint a vadmaeska és a kenguru között igen nehéz létrehozni jól sikerült házasságot: akként Vázsonyi, Achim és Eötvös sem keverődhetnek. Kevesen is vannak hozzá.

Kicsi volt az érdeklődés a lefolyt ülés iránt, de azért a parlament megtette azt, amit tőle vártunk. Technikai feladatait lebonyolította, most ezt kellett tennie. Az alkotás munkája csak ezután vár reá.

Meglátjuk, mit valósít abból a sok reményből, amelyet működéséhez fűznek?

A jó példa.

Amíg a magyar százezrével keresi a jobb hazát, mintha csak megunta volna ezt az ezeresztendő lakóhelyét és rontja, bontja sorait az értetlenség, az elégedetlenség, azalatt a maroknyi százság sokkal rosszabb természeti alapföltelek mellett boldogul — gyönyörűen. Erősödése oly kézzelfogható és annyira egyszerű, hogy igazán érthetetlen, miért nem alkalmazzuk kiterjedtebb mértékben mi is azokat az eszközöket, melyek nekik javukra szolgálunk. Mert mivel érték el a százsok azt, hogy náluk általában véve minden ember boldogul? Semmi egyébbel, mint hogy fejlesztették az összetartozandóság érzetét és a gazdasági szakértelmet.

A nem egészen egyneved millió népességet alkotó erdélyi százság nagyszerűen be van rendezkedve minden olyan intézményre, melyek az általános és különleges művelődés céljait szolgálják. Nem tekintve azt, hogy az egy nagyobb magyar vármegye lakosságánál nem több népfa jnak öt nyolcz osztályos főgimnázium, egy fő- és egy alreál-

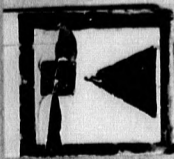
iskola, két algimnázium, egy tanítóképző és hittani intézet, több polgári iskola, három gazdasági intézet, tíz iparostanoncz-iskola stb. áll rendelkezésére, melyet mind saját erejükből tartanak fenn, ezenkívül mindegyik százs falunak megvan a maga gazdaköre jól berendezett könyvtárral. Hol vagyunk mi magyarok az ilyen arányú népművelődési eszközöktől?

Az igaz, hogy a százsok idejében kezdtek hozzá a munkához; és okosan kezdtek. Amire mi nem is gondoltunk, a százsok helyes érzéssel már ezelőtt évtizedekkel rájöttek arra, hogy mit és hogyan kell tenni? Mikor az erdélyi százs gazdasági egyesület 1872-ben megalapította a nagyszebeni földhitelintézetet, az alapszabályokban kikötötte, hogy az intézet évi tiszta nyereségéből tíz százalékot huz a gazdasági egyesület, de azonkívül még adományban is részesül. Ez a támogatás olyan arányú, hogy igazi elismerést érdemel. 1904-ben nem kevesebb, mint harminczkétezer koronát tett ki. Hol lennének a mai tengődő gazdasági szervezeteink, hogyha az általuk alapított pénzüintézetektől és iparvállalatoktól ilyen nyereség-szalalékban részesülnének! De sajnos, a mi pénzüintézetünk legtöbb esetben még morzsákat sem juttatnak a gazdasági fejlődés előmozdítására, pedig legfőbb erejük abban gyökerizik, hogy a gazda rászorul a kölcsön-pénzre.

Az erdélyi százs gazdasági egyesület több tekintetben fölülmulja még az országos gazdaszervezeteket is. Hogy többet ne említsünk, a mezőgazdasági ismeretek terjesztésére heti lapot ad ki, mely közel 8000 példányban jelenik meg. Magyar gazdasági újság ilyen példányszámban tudunkkal nem jelenik meg.

A százsok gazdasági egyesülete nagy sikereket mutat föl a nyugati fajta szarvasmarha megkedveltetésénél. A tarka marhák száma az utolsó tíz év alatt másfélszázezzerrel növekedett, természetesen a régiebb magyar fajta rovására. A trágya czélszerű kezelését azzal igyekszik az egyesület terjeszteni, hogy pénzüjalmakat oszt ki. Jelentéken összeget költ arra is, hogy az egyes gazdaköröket gazdasági gépek és eszközök beszerzésénél segítse. Ilyen módon nagyban elősegítette, hogy az egyesület hatáskörébe tartozó 230 községben elterjedjenek a hasznos gazdasági gépek.

Az egyesület által nevelt várdortanítóknak elsőrendű szerepük van az irányban, hogy a nép szakértelme fokozatosan fejlődék. Hogy többet ne említsünk, még tizenegy napos mezőgazdasági könyvvelit tanfolyamot is rendeznek, amelynek a jelentőségét szerint igen szép az eredménye. De a gazdasági érzék fejlettségére mutat az is, hogy az egyesület nem elégedve meg azzal, hogy például 1904-ben több, mint tízezer

gyümölcsfaoltványt osztott ki, folytatja régi tevékenységét olyanformán is, hogy a legelőknön tömegesen előforduló vad gyümölcsfákat egyes munkásokkal beoltatja. Ott, ahol így gondoskodnak a nép gazdasági neveléséről, ott lehet, de van is fejlődés. Bizony nem esik az meg a szászok között, ami minálunk még ma sem ritkaság, hogy a drága gyümölcsfa-csemete könyörtelenül levágatván, mint ostornyél végzi be korai pályafutását.

Tanuljunk a szászoktól, hogy kell összetartani, és miként kell a népet a jóra, a hasznosra nevelni, akkor ritkább lesz a magyarnál az izgatott kedélyhangulat, sürűbb a kereset és jobb alapokra lehet vetni a jövő boldogulását.

Az erdélyi szászok gazdasági emelkedésének egyik főrugója volt a szövetkezeti gondolatok érvényesítése. A szász községekben a múlt évi jelentés szerint már 114 Raiffeisenféle hitelszövetkezet működött. Tagjainak a száma 8264 volt, az üzletrészek értéke pedig 199.445 koronát tett ki. A váltók és kötelezvények alapján kiadott kölcsönök összege meghaladta az öt millió koronát. A takarékbetétek összege 3,284.991 korona volt. Gyűjtöttek egynegyed millió korona tartalék-alapot és megteremtették a szövetkezetek erkölcsi kötelekét is. A legtöbb szövetkezet kifogástalanul működött és csak néhány találkozott olyan, amely veszteséggel volt kénytelen zárni az esztendejét. A pincze-szövetkezetek, mint általában tapasztalható, ott sem hozták meg a remélt sikereket.

A múlt év folyamán a szövetkezetek vezetősége élénk kapcsolatot teremtett a szász gazdasági egyesülettel, amennyiben megállapodtak abban, hogy a Raiffeisen-szövetkezetek központjának hatáskörébe fog ezután tartozni a hitelszövetkezetek megalakítása, ingatlanok beszerzése, pincze-szövetkezetek alakítása, gőzkeszövetkezetek, állatbiztosító, továbbá különféle termelő szövetkezetek felállításai. A tejszövetkezetekre nézve közösen járnak el a gazdasági egyesülettel és az utóbbi vállalja a felügyeletet.

A legutolsó szövetkezeti közgyűlés határozata folytán fogyasztó szövetkezetek is alakulnak a szász községekben és hogy itt mily könnyű a jóra vezető tevékenykedés, mutatja az, hogy rövid idő alatt több mint 40 fogyasztó szövetkezetet sikerült megalakítani. De valószínű, hogy nemsokára valamennyi községnek meglesz a maga fogyasztó szövetkezte, amint ma nem hiányzik egyikből sem a gazdakör.

Pirulnunk kell, amikor látjuk a gazdasági haladásnak ezeket a szép jeleit és a másik oldalon szemlélni vagyunk kénytelenek a magyar ember tehetetlen vonaglását. De persze, amikor a szászok gazdasági egyesülete negyed milliónál kevesebb lélekszám mellett tizezernél jóval több tagot tud fölmutatni és páratlanul élénk a tevékenysége, ezalatt a mi gazdasági egyesületeink egy része alighogy életjelt ad magáról és pár száz tagjával bizony a szászok mellett semmisséggé törpül.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Személyi hírek.** Tóth Miklós, vármegyénk árvaszéki elnöke, f. hó 1-től hat heti szabadságot élvez, melyet Szovátán fog tölteni. — Végh István pénzügyi titkár f. hó. elsején saját kérésére nyugdíjaztatott. — Papp Ferenc, községi bíró, szabadságideje leteltével hazaérkezett és elfoglalta hivatalát. — Főispán úr ó méltósága Soós Nagy Ferencz ohabai anyakönyvvezető részére július hó 23-tól augusztus hó 4-dikéig terjedő időre szabadságot engedélyezvén, a helyettesítéssel Dobolyi Zsigmond veresgyházi anyakönyvvezetőt bízta meg. — Heczegán Basil alsómarosváradjai anyakönyvvezető folyó évi augusztus hó 1-től szeptember hó 11-dikéig terjedő szabadságidőt nyervén a házasságkötések teljesítését illető helyettesítéssel Tenáse János oláhdályai anyakönyvvezetőt bízta meg.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Horváth Irént a nagyenyedi áll. polg. leányiskolához segédtanítónővé kinevezte.

— **Hymen.** Váró Ferencz és Járossy Bóra házasságot kötöttek egymással Fehértemplomban 1906. július hó 26-án. Gratulálunk.

— **Áthelyezés.** A közoktatásügyi miniszter Kárpáti Sándor és Kárpáti Károly Juszina körmendi áll. polgári iskolai rendes tanítót, illetve tanítónőt a nagyenyedi áll. polg. leányiskolához helyezte át.

— **Magas életkor.** Özv. Incze Andrásné született Balázs Anna felszeg-utcai lakos meghalt f. évi július 30-dikán 103 éves korában. A legutóbbi időkhig jó egészségnek örvendett s maga fűzte át a czerénát a tú fokán.

— **Nép-statisztika.** A lefolyt július hónapban született Nagyenyeden 13, meghalt 10, házasság kötöttetett 4.

— **Kánikula.** A nyár egész hevével beköszöntött, a növények fáradtan hajtják le fejüket s epedve várnak egy kis üdítő esőre. Erre azonban az előjelek szerint nincs közeli kilátás. A meteor jóslata szerint: augusztus havának csomópontjai: 1., 4., 6., 12., 13., 15., 19., 20. és 27. napokra esnek, amelyek még elég nagyszámúak ugyan, de miután köztük csak a 6-iki hűvösebb, a többi pedig mind meleg jellegű, így a folytonos változásoktól mentebbek leszünk augusztusban, mint az elmúlt három hónapban voltunk. A legerősebb hatású csomópontok 6., 13., 20., és 27-ére esnek. A 6-iki hűvös, a többi meleg, a 20-diki és 27-iki ezenkívül még zivataros vagy viharos jelleggel. Augusztus jó szőlőérlelő hónapnak ígérkezik, különösen, ha a várható nagyobb napkitörések is bekövetkeznek.

— **Petőfi emlékezete.** A legnagyobb magyar költő, a kinek neve a szabadság eszméjével van elválaszthatatlanul egybeforrvva, emlékét halála ötvenhetedik évfordulóján nagy kegyelettel ünnepelte meg a

segesvári és környékbeli magyarság a fehéregyházi emlékoszlopnál.

— **Évforduló.** Július 31-dikén volt évfordulója, hogy öt évvel ezelőtt reggel holtan találtak szobájában Szilágyi Dezsőt, a magyar képviselőház elnökét, azt a csodálatos gondolkodó, bámulatosan czélt látó nagy embert, a kibén a táblabíró józan esze, a francia elméssége, az angol alaposága és a magyar kálvinista hajthatatlansága csodálatosképpen volt egyesülve. Most látjuk csak, mikor nincs, ki volt ő Magyarországnak? A ki valami herkulesi erejű, kolumbusi egyszerűségű, egészen természetesnek látszó, de hajh! annak idején meg nem temett gondolatokkal bizonyosan megvédte volna az országot a szerencsétlen ugrai leveltől, Perczel Dezsőtől, Kristóffytól és... Polónyitól.

— **Műsoros est.** Városunk ifjusága f. hó 11-dikén az 1849. január 8-án elesettek sirja fölé állítandó emlékoszlop alapja javára műsoros táncestélyt rendez a sétatéri fedett táncz helyiségben. Az estélyt különös érdekessé teszi, hogy Róka József pénzügyigazgató urat, ki kedves felolvasásával sok örömet szerzett városunk közönségének, sikerült megnyerni, hogy előadást tartson. Kezdeté este 8 órán. Belépő-díj: személyenként 1 kor. 60 fillér. Diák-jegy 80 fillér. Jegyek előre válthatók Földes Edő könyvkereskedésében. Műsor: 1. Dialog. Előadják: Hegedüs Mariska és Czirner László. 2. Solo de concert. Ch. Dancla. Op. 77. Hegedüs előadja: Wohlfarth Lőrincz, zongorán kíséri: Weinrich Margitka 3. Felolvas: Róka József p. ú. ig. 4. Zongorán játszik: Mátyás Margitka 5. szaval: Felméri Sándor. 6. Magyar dalokat játszik zongorán: Fogarasi Jolánka

— **Hírek a csendőrségről.** A konczai csendőr-járásparancsnokság Vizaknára helyeztetett át. — A Botesbányán elhelyezett csendőrőrs, az ottani bányász felhagyása miatt működését beszüntette.

— **Vizaknai hírek.** Navratil György sóbányahivatali mázsatisztet pénztári ellenőrré; Vulkan Dániel mázsaszkütdet mázsatisztte nevezte ki a m. kir. pénzügyminiszter.

— **Színészet Vizaknán.** Az ujonan épített vizaknai szinkörben a második szinkerületi társulat, Miklósy szintársulata tart előadásokat a közönség élénk részvéte mellett. Az előadások igen jók; s a közönség érdeklődésének emeléséhez nagyban járulnak hozzá Károlyi Leonának, a nagyváradi Szigligeti-színház első művésznőjének vendégjátékai, ki legjobb szerepeiben, a Gül Babá-ban, Lili-ben, János vitéz-ben, Drótos-tót-ban lépett föl és fog föllépni. Örömmel jegyezzük meg, hogy teljesen elfogadható, sőt elsőrendű társulattal állunk szemben, a mely az idegen ajku közönség előtt becsületére és tisztességére válik a magyar szín-művészetnek. A társulat tagjai közt régi ismerőseink is vannak, így Révész Helén, Inke Rezső, kik mióta nem láttuk őket, igen sokat haladtak; s egyáltalán, úgy a szereptudás, mint az összájáték magas nívón áll. Szeptember hónap városunkban játszanak.

— **Lawn-tennis.** A sétatéren élénk élet van reggel és délután. A lapta-játék test-edző és kellemes sportjának sokan hódol-

SÁMSON JAKAB
Telefon 423. uri szabó Telefon 423.
KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát
honi, angol, scoth és francia különlegességekben
FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készíttetnek. 12 49-105
Gyors és pontos kiszolgálás! Gyors és pontos kiszolgálás

nak az ifjuság köréből. Kár, hogy a pályák még most sincsenek kellőleg felszerelve. Különösen alkalmatlan, hogy hálók hiányában sokat kell a laptákra várni és a drága lapták gyorsan vesznek. Ajánljuk a dolgozó Sport-egylet választmányának figyelmébe.

— **A nagyenyedi római kath.** „Ol-táregyesület” 1906. augusztus hó 1-ső vasárnapján (5-én) d. u. 4 órakor a templom sekrestyéjében rendes havi gyűlést tart, a melyre a tagokat ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Elgázolta a vonat.** Pópa Geraszim Tyiusán János az Iliád nevű 17 éves szolgáját jul. 30-án reggel a vonat által borzalmasan megcsontított állapotban halva találták Tinód közelében. Valószínű, hogy a szerencsétlen fiu legeltetés közben a vasuti sinekre feküdt s a vonat keresztül ment rajta.

— **Utczai alakok.** Van egy-két állandó utcza alakja városunknak, ki piszkos külsejével, arczátlan viselkedésével, undort keltő beszédeivel és ötleteivel botránkoztatja városunk jóízű közönségét. Lakásuk nincs, gondviselőjük sincs. Az egyik szerencsétlen félkegyelmű, a másik rendesen pálinka-részeg. Kérjük a hatóságot, mentse meg az utczát és közönségét az ilyen alakok állandó szemlélésétől.

— **Az erdélyi ref. Egyházkerület vagyona.** Ilyen cím alatt egy röpirat jelent meg R. Lajos János tollából, aki azt bizonyítja, hogy 340 ezer korona kamatozatlan tőkéje van az Egyházkerületnek s ezen tőke elvesztését jósolja.

— **Lopás.** A tövisi vasuti állomáson július hó 24-én vakmerő tolvajlás áldozata lett egy Brassóból utazó pinczér, kinek zsebéből kilopták tárczáját 600 korona tartalommal. A tolvaj kézrekerítése iránt megtörténtek az intézkedések.

— **Uj könyvkötészet.** Egressi Dezső fiatal könyvkötő-mester, ki hat éven keresztül Budapest előkelő műhelyeiben gyakorolta magát, könyvkötő-üzletet nyitott Nagyenyeden.

— **A hőség ellen.** Vitéz Árpád, a marosvásárhelyi 9-dik honvéd huszárezred hadnagya érdekes találmányt szerkesztett a katonák részére, a kánikulára való tekintettel. A sulyos és feszes uniformis, de különösen a sipka és az ólomsúly csákó győtrelem a hőségben a katonára. Az még jól jár, aki nagy izzadás árán szabadul meg a sapka, vagy a csákó terhétől, de a katonai kórházak és a kaszárnyák tanuskodnak arról, hogy fejfájás, napszúrás, fejbőrbetegség és kopaszodás jórészt a sipkától vagy csákótól ered a forróság időszakában. Vitéz hadnagy találmánya ezeket a bajokat akarja megelőzni. Nem más az, mint egy szellőztetőkészülék, amely akár a katonatiszti, akár a legénységi sapkának a felső nagy gombjába fér el. A sapka formája semmit sem változik, mindössze a gombban lévő czimernek kell áldozatul esnie. A találmányt, amely már a hadügyminiszterhez is beküldöttek, legközelebb szabadalmaztatják. A felsőbb katonai körökön mulik már most, hogy behozzák. És az, hogy a katona fejbőre állandóan száraz marad, a levegő átjárhatja a

sipkát, s a sok betegség és győtrelem elmarad, elég ok arra, hogy a találmányt a legnagyobb gondnal bírálják és kezeljék.

— **A szanfranciszközi kár.** A biztosító-társaságok kára a szanfranciszközi földrangésból sokkal nagyobbak bizonyult, mint eddig hitték. Eredetileg csak száz-százötven millió dollárról volt szó, de már eddig háromszáz millió olyan kárt jelentettek be, melynek jogosultságát megállapították. Az amerikai biztosító-társaságok el akarják huzni fizetést, úgy hogy több kötvény-tulajdonos már összeállt, hogy pert indítson.

— **Posta az állomásokon.** Gyakori felszólalásra adott okot, hogy sok vasuti állomáson nem lehet leveleket földadni. E felszólalások következtében Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter intézkedett, hogy mindama vasuti állomásokon, ahol helyben vagy közel elérhető szomszédban postahivatal nincs és a levélforgalom számottevő: az állomási előjárók közönséges és ajánlott leveleket vehessenek föl és közvetlenül a mozgó-postákhoz továbbíthassanak. Ez az intézkedés egyrészt lehetővé teszi, hogy a vasuti árúterjesztőket tartalmazó levelek és a postával továbbítandó táviratok a lehető leggyorsabban juthassanak el a czimzett kezéhez, másrészt módot nyújt arra, hogy az utazó közönség ajánlott levélpostai küldeményeket a postahivatallal nem bíró vasuti állomásokon is földadhasson.

— **Lónyay gróf Meránban van,** fényes kíséret van körülötte. De nem hiányzik udvartartásából a világhírű barack-pálinka sem, melyet Kecskeméten gyárt az Első Alföldi Cognacgyár r.-t.

— **Az emberiség nagy tömege pusztul el,** a legnagyobb ellensége, a tüdővész által. Szerencsére manapság már nem vagyunk tehetetlenek ezen borzasztó betegség ellen, mint annakelőtte. A modern gyógytudomány a „Sirolin-Roche“-ben egy oly hatásos szer birtokában van, mely a tüdővész tovaeredését feltartóztatja, a köhögést és köpetet csökkenti, az étvágyat és a testsúlyt emeli és ezen betegség összes jelenségeit megszünteti. Amellett ezen szer kellemesen szedhető s huzamosabb használatnál is teljesen ártalmatlan. Kapható a gyógyszerárakban.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részv.-társ.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legesetebb zsírtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mind-azáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi csakis
Hoff János
névvel és az oroszlan-
védjeggyel.

Osomagok 1/4 kgr. 90 fillér
1/2 „ 50
Mindenütt kapható.

BALLA BÉLA

első rangú előnyösen ismert friss hús- és finom hentesáru-különlegességek üzletében zsirszalonna nagyban és kicsinyben található.

HÚSÁRAK:

Marhahús 1 klg. 1.28, 1.36, 1.44 fill.

Borjuhús „ 1.12, 1.36, 1.44 fill.

Sertéshús „ 1.36, 1.60 fill.

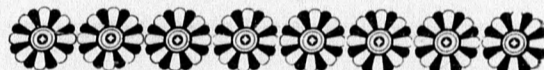
Juhhús „ 96 fillér.

FIGYELMES ÉS HIÁNYTALAN KISZOLGÁLÁS

8 61-105

As Orsz. Gond-
Munka- és
Csédeltség-
pénztárt ajánljuk
jó indulatába.
Jóval többet est
az ösztönözés
a helyi körökben.
Birtokosok és
deit ezen segély-
pénztárnál

NAGYENYEDI
**KÖNYVNYOMDA ÉS
PAPIRÁRUGYÁR R.T.**
NAGYENYEDEN.

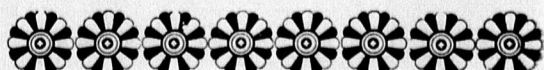
Készít: műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képesárjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, takarékpénztári zárszámadásokat

könyv- és könyvmdai kivitelben.

Továbbá postacsomag- és üvegczimkéket, porkapszulákat, papirzacskókat, kötőzopapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat ◊ könyv- és könyvmdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

Mindennemű DOBOZÁRUT (Cartonnage) u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyszereszek, czukrárszok és gyárosok részére kisebb árucikkék jutányos és célszerű csomagolására olcsó árban szállít.

KÉSZ NEMZETI SZINŰ ZÁSZLÓK

ruddal, lándzsával, rojttal és bojttal felszerelve legelőnyösebb árban

Táengel József czég üzletében

NAGYENYEDEN szerezhetők be.

Az ország legnagyobb barackfőzése.

Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár
 — KECSKEMÉTEN. —

Legfinomabb italkülönlegességei:

Barack Barack Barack
 pálinka. cognac. créme.

Tulipán-likör. Tulipán-cognac.

Radikal alixir.

Kecskeméti gyomorkeserű.
 Kecskeméti 48-as likör.
 Kecskeméti menyecske likör.

— Mindenütt kapható! —

Vezérképviselő: SZIGETI SAMU, TORDA.

— Főzdéi állandóan üzemben. —

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
 kiadóhivatalunk.

Elsőrangú készítésű
Vadászfegyverek

a bel- és külföld leghíresebb gyáraiból,
 angol és belga sportfegyverek

mérsékelt áron

csekély havi

részletfizetésre!

Megrendelési hely:

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

vadászfegyver osztálya

— Budapest, VI., Andrassy-út 17. —

Sziveskedjék árjegyzéket kérni vadászfegyverekről.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapirokat.

Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Időben kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 61—104

NAGY JENŐ

szájpád nélküli műfog-speczialista

KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

— Készít szájpádnélküli természetűen szilárdan álló fogakat
 16 koronáért. 58—104

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 27—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.